

Uusi alku 44

Mark 11:20–33

Savonlinnan Tuomiokirkko, 19.10.2011

Millä valtuuksilla Jeesus toimi?

Viime kerralla kuulumme siitä, kuinka Jeesus meni Jerusalemin temppeliin ja ns. puhdisti sen. Hän kaatoi rahainvaihtajien ja kyyhkystenmyyjien istuimet temppelin esipihalta sekä esti tavarankantajia oikaisemasta temppelialueen läpi.

Episodi päättyi siihen, että temppelin ylipapit alkoivat miettiä, kuinka saisivat Jeesuksen tapetuksi. Se ei nimittäin ollut aivan helppo, ei mikään läpihuutojuttu. Jeesuksella oli niin suuri kannatus kansan parissa, että ei ollut poliittisesti järkevää tappaa häntä noin vain.

Lisäksi Jeesuksen teko, temppelin puhdistaminen, oli luultavasti sekin saanut osakseen ymmärtämystä ainakin joissain juutalaisuuden uskonuunnissa. Temppelin ylipapit eivät nimittäin ainakaan essealaisten uskonuunnan mukaan olleet mitään oikeita pappeja. He eivät olleet oikean pappissuvun, Saadokin suvun jäseniä, vaan idumealaista alkuperää oleva Herodes oli asettanut heidät virkaansa ohi essealaisten kannattaman järjestyksen. Siksi essealaiset pitivät temppelin uhreja epäpyhinä ja pätemättöminä.

Jeesuksen motiivi temppelin puhdistamiseen ei kuitenkaan ollut tuo sama. Silti hänen tekonsa sai luultavasti osakseen ymmärtämystä monissa.

Jeesus kuitenkin palasi yöksi majapaikkaansa Jerusalemin ulkopuolelle. Hän tiesi, että kaupungissa hänen ei olisi turvallista yöpyä.

Illan tuntua Jeesus ja opetuslapset lähtivät kaupungin ulkopuolelle. (Mark 11:19)

Viikunapuu on kuivettunut!

Viime kerralla kuulumme myös siitä, kuinka Jeesus oli Jerusalemiin mennessään kironnut tien vierellä kasvaneen viikunapuun. Hänellä oli ollut nälkä, mutta hän ei ollut löytänyt siitä syötävää.

Seuraavana aamuna Jeesus lähti opetuslapsineen taas Jerusalemiin. Edellisen aamun viikunapuuepisodi sai silloin jatkoa:

Kun he varhain aamulla kulkivat viikunapuun ohi, he näkivät sen kuivettuneen juuriaan myöten. Silloin Pietari muisti, mitä oli tapahtunut, ja sanoi Jeesukselle: "Rabbi, katso! Puu, jonka kiroisit, on kuivettunut." (Mark 11:20–21)

On varmasti ollut ihmeellistä havaita jälleen Jeesuksen sanojen voima. Hän oli edellisenä aamuna sanonut puulle: "Älköön kukaan enää ikinä syökö sinun hedelmääsi!" Ja nyt se oli juuriaan myöten kuiva. Miten se oli mahdollista?

Uskon voimasta

Jeesus sanoi heille: "Uskokaa Jumalaan. Totisesti: jos joku sanoo tälle vuorelle: 'Nouse paikaltasi ja paiskaudu mereen!', se myös tapahtuu, jos hän ei sydämessään epäile vaan uskoo, että niin käy kuin hän sanoo. (Mark 11:22-23)

Jeesuksen sanoissa olevan voiman syynä oli hänen mukaansa usko. Koska hän uskoi, että se toteutuisi, mitä hän sanoi, se myös toteutui. Hän havainnollisti sitä vielä valtavammalla esimerkillä: Jos joku sanoisi tälle vuorelle (eli Öljymäelle) että sen pitää paiskautua mereen (eli alamäkeen 20 kilometrin päässä olevaan Kuolleeseen mereen), niin se tapahtuisi.

Aika ihmeellinen väite. Ja ilmeisesti täysin hypoteettinen. Miksi? Siksi, että kenelläkään ihmisellä ei kai ole niin vahvaa uskoa omiin sanoihinsa, että hän oikeasti voisi uskoa tuollaista, ollenkaan epäilemättä.

Mutta Jeesus ei ollutkaan pelkästään ihminen. Hän oli ihminen, täysi ja tosi ihminen. Mutta sen lisäksi hän oli Jumalan Poika. Hänellä oli jumalallinen luonto ihmislouontonsa ohella.

Siksi hän saattoi uskoa omiin sanoihinsa ja saada aikaan sen, mitä sanoi, pelkkien sanojen ja niihin liittyneen uskon voimalla.

Niinpä minä sanon teille: Mitä ikinä te rukouksessa pyydätte, uskokaa, että olette sen jo saaneet, ja se on teidän. (Mark 11:25)

Tällä opetuksella on jo enemmän käytännön hyötyä meille tavallisille ihmisille. Me emme pysty uskomaan omiin sanoihimme ja niiden voimaan. Mutta me saamme uskoa Jumalan voimaan ja siihen, että hän kuulee rukouksemme. Oikeastaan meidän pitää uskoa Jumalaan ja hänen kykyynsä ja tahtoonsa antaa meille hyvää, kun rukoilemme. Jaakobin kirjeessä sanotaan tästä asiasta näin:

Jos kuitenkin joltakulta teistä puuttuu viisautta, pyytäköön sitä Jumalalta. Hän on saava pyytämänsä, sillä Jumala antaa auliisti kaikille, ketään soimaamatta. Mutta pyytäköön uskossa, lainkaan epäilemättä. Joka epäilee, on kuin meren aalto, jota tuuli ajaa sinne tänne. Älköön sellainen luulko saavansa Herralta mitään, kahtaalle horjuva ihminen, epävakaa kaikessa mitä tekee. (Jaak 1:5–8)

On siis rukoiltava uskoen, se on selvää.

Mutta saammeko sitten ihan kaiken, jos vain rukoilemme uskoen, että sen saamme?

Toisaalta Jeesus lupaa jotain tällaista, kun hän Johanneksen evankeliumissa sanoo näin:

"Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo, ja mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa. Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen. (Joh 14:12–14)

Ehkä on tosiaan niin, että meidän pitäisi vain hullun rohkeasti uskoa ja rukoilla paljon suurempia asioita kuin mitä rukoilemme. Voisiko olla niin, että seurakunnissa ei nykyisin tapahdu sellaisia ihmeitä kuin parantumisia kovinkaan usein, voisiko se johtua siitä, että me emme uskalla rukoilla siten, että uskomme rukouksella tosiaan olevan voimaa? Joskus ajattelen, että asia tosiaan on näin.

Sitten toisaalta mieleen tulee se, että me kuitenkin aina ja päivittäin rukoilemme: ”Tapahtukoon sinun tahtosi”. Se näyttää siihen suuntaan, että Jumala antaa meille onneksi tahtonsa mukaan, ei meidän oman tahtomme. Vaikka sitten uskoisimme miten kovasti tahansa.

Tämän ovat varmaan joutuneet kovan kautta kokemaan ne kristityt, jotka ovat käyneet monien rukouksella parantajien kokouksissa, mutta eivät silti ole parantuneet.

Onko vika silloin ollut heidän uskossaan? Vaiko rukouksella parantajan uskossa?

Eikö pikemminkin siinä, että Jumalan tahto heidän kohdallaan ei ole ollut se, että he parantuisivat. Sairaudella tai vammalla on jokin tarkoitus, jonka vain Jumala tietää.

Siksi kenenkään sairaan ei pidä syyttää itseään epäuskosta, jos ei rukoilemalla paranekaan.

Mutta toisaalta tämän totuuden ei minusta pidä antaa laimentaa sitä, mitä Jeesus ja hänen apostolinsa Jaakob opettavat uskossa rukoilemisen voimasta. Uskon rukous tehoaa. Se tehoaa jopa niin vahvasti, että Jeesus käyttää uskon ja rukouksen voimasta aivan järjettömän kovaa kieltä: Uskon voimalla voi vaikka siirtää vuoria.

Toinen edellytys rukouksen toimimiselle on Jeesuksen mukaan seuraava:

Ja kun seisotte rukoilemassa, antakaa anteeksi kaikki mitä teillä on jotakuta vastaan. Silloin myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa teille rikkomuksenne anteeksi. Jos te ette anna anteeksi, ei teidän taivaallinen Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne." (Mark 11: 25-26)

Tärkeä neuvo. Jos kantaa kaunaa, rukous ei kohoa Jumalan puoleen, sillä silloin omat syntimme ovat estämässä. Mutta jos annamme toisille heidän tekemänsä inhottavuudet anteeksi, Jumala mitätöi meidän syntimme ja rukous kulkee.

Jeesukselta kysytään valtuuksia

He tulivat taas Jerusalemiin. Kun Jeesus kävi temppelissä, tulivat ylipapit, lainopettajat ja vanhimmat hänen luokseen. He kysyivät häneltä: "Millä valtuuksilla sinä tällaista teet? Kuka sinut on valtuuttanut tekemään tätä?" (Mark 11:27–28)

Tämä kysymys viittasi tietysti siihen, kun Jeesus oli edellisenä päivänä temppelin esipihassa kaadellut pöytiä ja estänyt uhrieläinten myynnin. Se oli provokaatio. Mutta kuten edellä on ollut puhetta, se ei ollut täysin älytön provokaatio. Monet juutalaiset varmaankin ajattelivat, että Jeesuksen käytännöllinen kritiikki temppelin uhrikäytäntöä vastaan oli oikeutettua.

Jopa niin oikeutettua, että temppelin ylipapit, lainopettajat ja kirjanoppineet kyselivät Jeesuksen valtuuksia. Oliko hän profeetta? Oliko hän muka saanut Jumalalta ilmoitusta siitä, että heidän uhritapansa olivat tosiaan vääriä, kuten essealaiset väittivät?

Jeesuksen vastaveto

Jeesus vastasi heille: "Minäkin teen teille kysymyksen. Vastatkaa te ensin minulle, niin minä sanon teille, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen. Oliko Johanneksen kaste peräisin taivaasta vai ihmisistä? Mitä sanotte?" (Mark 11:29–30)

Jeesuksen vastauksesta käy ilmi, että hän oli samoilla linjoilla Johannes Kastajan kanssa. Johanneskin oli opettanut, että ihmisen tuli katua syntejään ja ottaa häneltä sen merkiksi kaste. Se auttaisi jumalasuhteen asioissa; ei suinkaan se, että temppeleistä ostettiin ja siellä uhrattiin uhrielämiä.

Jeesus tiesi, että ylipapit ja kirjanoppineet eivät helposti voisi tähän vastata. He olivat julistaneet Johanneksen harhaoppiseksi lahkolaiseksi, eivätkä siksi voisi tunnustaa Johanneksen opettaneen taivaan (eli Jumalan) antamin valtuuksin.

Toisaalta, jos he vastaisivat, että Johanneksen kaste oli peräisin ”ihmisistä” (ts. oli hänen tai jonkun muun häiriintyneen päähänpisto) he saisivat kansan vihat niskoilleen. Juutalaiset olivat nimittäin korottaneet Herodes Antipaksen mestaaman Johanneksen todelliseksi kansallissankariksi, marttyyriksi ja pyhäksi mieheksi. Johannes-vainaja sai osakseen niin suurta yleistä arvostusta, että Herodes Antipas hävisi myöhemmin erään merkittävän sodan, koska hänen sotilaansa pitivät Johanneksen mestaamista niin suurena väärytenä.

He neuvottelivat keskenään: "Jos sanomme: 'Taivaasta', hän sanoo: 'Miksi sitten ette uskoneet häntä?' Sanoisimmeko sitten: 'Ihmisistä'?" Mutta he pelkäsivät kansaa, sillä kaikkien mielestä Johannes oli todella profeetta. (Mark 11:31–32)

Kansanjohtajien pohdinta meni siis juuri niitä latuja, kuin mitä Jeesus oli tiennyt niiden menevän. Lisäksi Jeesuksen oletettu vastaus ”Miksi sitten ette uskoneet häntä?” pitää tietenkin sisällään sen ajatuksen, että Johannes oli sanonut olevansa Jeesuksen edelläkävijä. ”Miksi ette usko, mitä hän opetti minusta?”

Niin he vastasivat Jeesukselle: "Emme tiedä." Silloin Jeesus sanoi: "En minäkään sitten sano teille, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen." (Mark 11:33)

Miksi Jeesus ei suostunut sanomaan kansanjohtajille, kuka hän oli? Siksi, että he eivät kuitenkaan olisi uskoneet häntä. Jeesuksen todellinen identiteetti jäi peitetyksi ja salatuksi niiltä, jotka eivät häneen usko.

Heistä tulee väistämättä Jeesuksen ja hänen seuraajiensa vihollisia, jotka tuomitsevat heidät; jopa kuolemaan.

Vastaavaa on nähtävissä tänä päivänä vaikkapa internetin keskustelupalstoilla. Se on täynnä muka-tieteellistä urputusta, joka hohkaa irrationaalista vihaa kirkon julistamaa Jeesusta ja hänen tuomaansa pelastusta vastaan. Sellaisella ”keskustelulla” ei ole mitään mahdollisuutta päästä selvyteen Jeesuksesta. Syynä on se, että siinä ei edes haluta saada selvyyttä Jeesuksesta, vaan pelkästään halventaa, pilkata ja lopulta ristiinnaulita hänet.